

Háttérhang: kakasszó, juhnyáj, kolomp

Kissé keletebbre utazunk, a „sváb Törökországba“. Kalaznó egy kedves zsákfalú Tolna megyében, egykor ezer német lakossal. Közülük csak néhányan élnek ma még a környéken, mint Lux Erzsébet és Lux Heinrich. Éppen mikor az utolsó sváboknak menniük kellett, került Heinrich haza, az orosz fogság megmenekítette a kitelepítéstől.

Eredeti Hang, Lux:

„Mikor 48-ban hazajöttem, már egy más rend uralkodott itt“

Minden esetre: A család, s a feleség akkor már messze voltak, Königstein-be, Pirma mellé kitelepítve.

De Lux Erzsébet megindul illegálisan a nehéz, viszontagságos útra, hazafelé.

Eredeti hang: mindkét Lux

Erzsébet: „Egy fél évig voltam Németországban, hat hónapot. Utána újra otthon..“

Heinrich: „Hazaszökött. Hallotta hogy otthon vagyok, ezért hazaszökött Németországból. És így újra megtaláltuk egymást

Háttérhang: Templomi harangszó

65. házassági évfordulójukat ünneplik lassan. De nem az „ő“ protestáns falusi templomukban, melyet a hesseni telepések 250 éve építettek. A templom ott áll továbbra is, lassan omladozóban. S az öreg svábok lassan kihalnak.

Háttérhang: Falusi ünnepség

De a kis falu emlékezik a svábok történetére – 2005-ben egy multikulturális ünnepséggel, Istentisztelettel és emlékkővel. És egy kis múzeum dokumentálja a korabeli német lakosok történelmét.

Háttérhang: múzeum

Kati (felolvas): „...A Steinpeter család, az a mi házunk...“

Bodor Katalin, aki társadalmi munkában alapította a múzeumot, vezet bennünket a kép- és népviselet-gyűjteményen át, olajképeket és németül hímezett konyhai kendőket mutat.

Eredeti hang: Kati beszélni kezd

(Átfedve) „A németek sok szokást hoztak magukkal”, meséli. „Így keveredtek az építészettől a kenyérsütésig a magyar hagyományok a német kézművességgel.“

Eredeti hang: Kati befejezi

A történetek, mint e falué is, lassan meghallgatásra találnak Magyarországon. A dunamenti svábok hagyományai dokumentációkban, az irodalomban vagy a falusi folklórban élnek tovább, s nem csak Bóly és Kalaznó falvaiban.

Háttérhang: Falusi mulatság